

www.kizilay.org.tr

TÜRK
KIZILAY

ULUSLARARASI
KIZILHAÇ ve
KIZILAY
HAREKETİ
EĞİTİMİ

İLK YARDIM
ÖĞREN
HAYAT
KURTAR

ULUSLARARASI KIZILHAÇ VE KIZILAY HAREKETİ AKRAN EĞİTİMİ

Amaç: Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi Akran Eğitiminin sonunda katılımcılar; hareketin tarihçesi, bileşenleri ve bu bileşenlerin rol ve sorumlulukları, 7 Temel İlke, günümüzde kullanılan amblem ve logolar, uluslararası insancıl hukuk ve temel kuralları, Türk Kızılayın kuruluş amacı, tarihindeki önemli olaylar, misyonu ve vizyonu, hukuki dayanakları (statüsü), organizasyon yapısı, görevleri ve faaliyet alanları gibi konularda bilgi sahibi olurlar.

- Türk Kızılay, uluslararası bir hareketin üyesidir. Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi olarak adlandırdığımız bu yapı neredeyse bütün ülkelerde bulunmakta ve dünyadaki en yaygın insani yardım çalışmalarını yürütmektedir. 1859 yılında meydana gelen Solferino Savaşı bu yardım hareketinin başlangıcını oluşturmuştur.
- **KIZILAYIN ORTAYA ÇIKIŞI:** 1859 Solferino Savaşında İsviçreli bir tüccar olan Henry Dunant'ın İtalya'da Avusturya İmparatorluğu ile Fransız Sardinya birlikleri arasında geçen savaşa tanık olması ile ortaya çıkmıştır. Dunant, savaş alanında bulunan 40.000 kadar ölü ya da ağır yaralıya yardım etmek için yakın çevrede bulunan kasabalardaki insanları örgütler ve savaş mağdurlarının yardım almasını sağlar. Dunant, yaşadıklarından o kadar etkilenir ki ülkesine döndüğünde yaşadıklarını anlattığı "Bir Solferino Hatırası" adlı kitabını basar. Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi, 7 Temel İlke ve Cenevre Sözleşmeleri bu kitaptaki fikirlerden ortaya çıkmıştır.

ULUSLARARASI KIZILHAÇ VE KIZILAY HAREKETİ BİLEŞENLERİ

- Hareketin amacı; yardıma muhtaç olanlara ayırım yapmadan yardım etmek, barışın korunması ve desteklenmesine katkı sağlamaktır. Hareket , Uluslararası Kızılhaç Komitesi, Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu ve her ülkenin ulusal derneğinden oluşur. Bu kuruluşlar bağımsızdır, her birinin kendi statüsü bulunmaktadır ve biri diğerinden üstün değildir.
- Hareketin kurucu organı Uluslararası Kızılhaç Komitesi (Komite); silahlı çatışma durumlarında; Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu (Federasyon), doğal ve beşeri afetlerde, sosyal refah çalışmalarında, ulusal dernekler ise hem savaş hem de afet döneminde ayrıca kendi ülkelerinde ihtiyaç duyulan hizmetleri (kan, sosyal hizmetler vb.) yürütmekten sorumludur. Dünyada 190'ın üzerinde ulusal dernek bulunmaktadır. (Türk Kızılay, İtalyan Kızılhaçı, Azerbaycan Kızılayı, Gürcistan Kızılhaçı vb.)

ETKİNLİK
1

HAREKETİN BİLEŞENLERİ ETKİNLİĞİ YAPTIRILABİLİR.

YARDIM FAALİYETLERİNDE YOL GÖSTERMEK AMACI İLE 7 TEMEL İLKE KABUL EDİLMİŞTİR.

İnsanlık

İnsan ıstırabını dindirir, hayatını, sağlığını korur ve onun onuruna saygı duyulmasını sağlar.

Ayrımcı Gözetmemek

Din, dil, ırk ayrımı yapmaz.

Tarafsızlık

İhtilaf durumunda taraf olmaz.

Bağımsızlık

Türk Kızılayı kamu otoritelerine yardımcı, bağımsız bir kurumdur. Türkiye Cumhuriyeti yasalarına uymakla yükümlüdür.

Gönüllü Hizmet

Hiçbir şekilde çıkar gözetmeyen gönüllü bir yardım kurumudur.

Birlik

Her ülkede tek ulusal dernek vardır, bu dernek herkese açıktır ve faaliyetlerini bütün yurdu kapsayacak şekilde yürütür.

Evrensellik

Ulusal dernekler eşit statüye sahiptir, faaliyetlerini dayanışma içerisinde yürütürler.

Savaş dönemlerinde yardım yapılırken amblemler, büyük şekliyle kullanılır. Buna koruma amaçlı kullanım denir. Belirtme amaçlı kullanımında ise amblem küçük şekliyle kullanılır. Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu bu logoları araçlarında ve resmi tesislerinde kullanır.

- Savaş ve iç çatışma durumunda görev alan Uluslararası Kızılhaç Komitesi ise slayttaki logoyu kullanmaktadır.
- Şu anda 34 ülkenin ulusal derneği Kızılay amblemini kullanmaktadır.

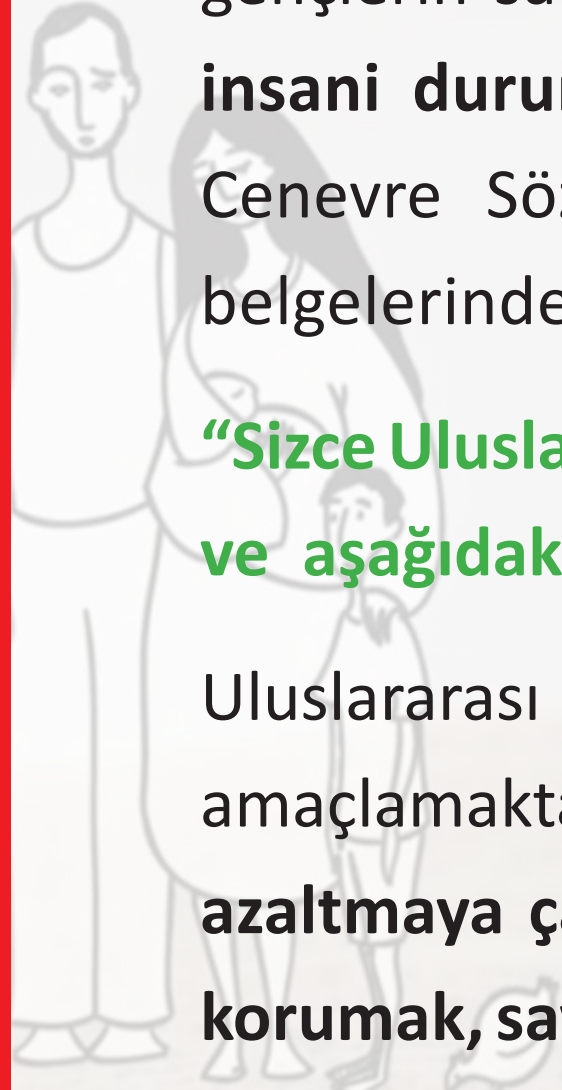
TARAFINI SEÇ ETKİNLİĞİ YAPTIRILABİLİR.

Dünyanın her yerinde birçok insan savaşlardan ve diğer şiddet durumlarından etkilenmektedir. Geleceđin karar vericileri olan gençlerin savaşlar ve diğer şiddet durumlarında ortaya çıkan **etik ve insani durumları** öğrenmeleri gerekmektedir. 196 ülkenin imzaladığı Cenevre Sözleşmeleri uluslararası çağdaş insancıl hukukun temel belgelerindedir.

“Sizce Uluslararası İnsancıl Hukuk nedir?” sorusu katılımcılara yöneltilir ve aşağıdaki açıklama yapılır.

Uluslararası insancıl hukuk, insan yaşamını ve onurunu korumayı amaçlamaktadır. **Savaş dönemlerinde savaşın sebep olduğu acıları azaltmaya çalışarak savaşa katılmayan veya savaş dışı kalmış kişileri korumak, savaş yöntem ve araçlarını sınırlamak amacı ile oluşturulmuş kurallar bütünüdür.**

Bu kurallar Cenevre Sözleşmeleri’nde tanımlanmıştır.

ULUSLARARASI İNSANCIL HUKUK KURALLARI

SAYGI GÖSTERİN,
KORUYUN,
İNSANCA
MUAMELE EDİN!

Sivillere, savaş dışı kalan kişilere ve tutsak askerlere saygı gösterilmesi gerekir. Bu kişiler korunmalı ve insanca muamele görmelidir.

TESLİM OLANA
DOKUNMA!

Teslim olan veya savaş dışı kalan bir askeri öldürmek ya da yaralamak yasaktır. Bu kişiler aileleriyle haberleşme ve yardım alma hakkına sahiptirler.

YARALI VE
HASTALARI
TEDAVİ ET!

Savaşlarda yaralıların ve hastaların tedavileri yapılmalıdır.

SAĞLIK HİZMETİ
VEREN YERLERİ VE
KİŞİLERİ KORU!

Beyaz bir fon üzerindeki Kızılhaç, Kızılay ve Kızıl Kristal amblemi sağlık personeli ve sağlık tesislerini koruyan işaretlerdir ve bu işaretlere saygı gösterilmelidir.

İNSANLARIN
HAKLARINI
KORU!

Herkes yasal haklarından yararlanmalı ve hiç kimse işlemediği bir suçtan sorumlu tutulmamalıdır.

İŞKENCE
YAPMA!

Hiç kimseye işkence yapılmamalı, hiç kimse onur kırıcı ve bedensel cezalandırmaya maruz bırakılmamalıdır.

SİVİL HALKA
SALDIRMA!

Savaş döneminde sivil halka saldırılamaz. Saldırıları yalnızca askeri nesnelere karşı yapılabilir.

TÜRK KIZILAY MİSYONU

Olabilecek aksilikler karşısında önceden hazırlıklı bir kurum olarak;

- Afetlerde ve olağan dönemde ihtiyaç sahipleri ve korunmasızlara yönelik yardım sağlamak
- Toplumda yardımlaşmayı geliştirmek
- Güvenli kan teminini gerçekleştirmek
- Zarar görebilirliği azaltmak

TÜRK KIZILAY VİZYONU

Türkiye'de ve dünyada, insani yardım hizmetinde model alınan, insanların en zor anlarında yanındaki kuruluş olmak

Türk Kızılay Tüzüğü **Bakanlar Kurulu** tarafından onaylanan, **Cumhurbaşkanı'nın** himayelerinde, **uluslararası faaliyet gösteren** bir insani yardım kuruluşudur.

Buraya kadar olan kısımda Türk Kızılayın mensubu olduğu Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi fikrinin nereden doğduğunu ve insanlara yardım ederken hangi değerlerin bize yol gösterdiğini ifade eden 7 Temel İlke den bahsettik. Bunun yanı sıra Cenevre Sözleşmeleri'nde de yer alan amblemlerden, insanların özellikle savaş dönemlerinde yardım alabilmelerine olanak sağlayan ve insanların savaş dönemindeki temel haklarını anlatan uluslararası insancıl hukuk kurallarına değindik.

ÖZETLEME

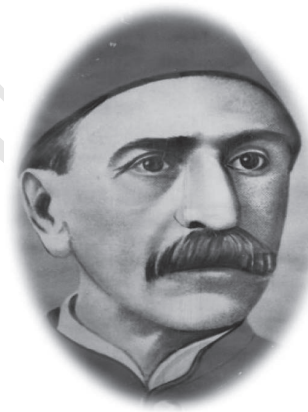
11 Haziran 1868 yılında kurulan Türk Kızılayın kurucuları;

Dr. Abdullah Bey: Kızılayın kuruluş belgesini kaleme almıştır. Osmanlı ordusunda askeri tabip olarak görev yapmıştır.

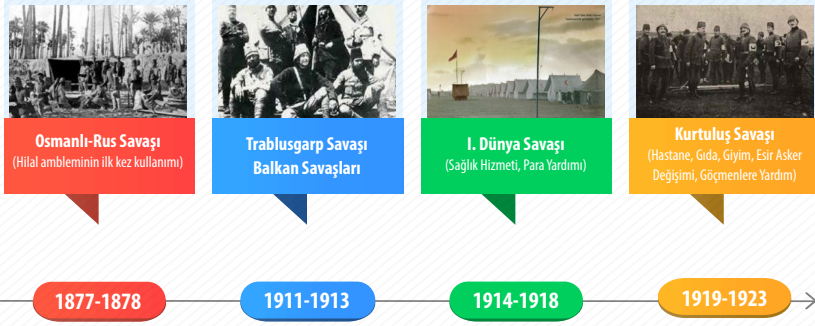
Dr. Marko Paşa: Sultan Abdülaziz'in başhekimliğini yapmıştır.

Kırımlı Dr. Aziz Bey: Tıp dilinin Türkçeleşmesine katkı sağlayan değerli bir hekimdir.

Serdar-ı Ekrem Ömer Paşa: Sultan Abdülmecit'in veliahtlığı döneminde onun hocalığını yapmıştır.

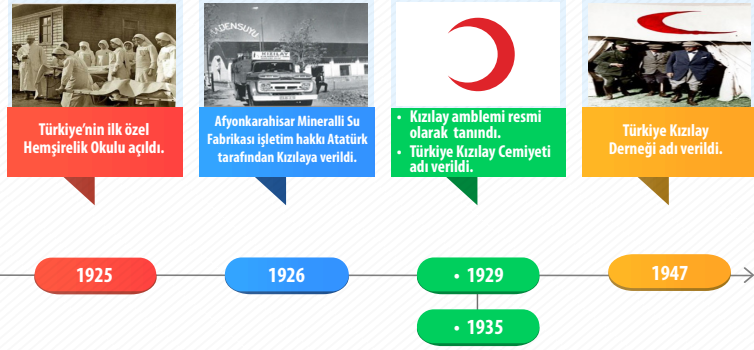
TÜRK KIZILAY TARİHÇESİ

- **Osmanlı - Rus Savaşı (1877-1878)** sırasında askerlerimizin kolluklarına Kızılhaç amblemi takan sağlık çalışanlarından yardım almayı kabul etmeyeceği düşüncesiyle, derneğimiz Hilal ambleminin kullanılması ile ilgili karar almıştır.

- **Trablusgarp Savaşı (1911-1912) ve Balkan Savaşları'nda (1912-1913)**, 12 farklı bölgede askeri hastaneler kurulmuş ve toplanan yardımlarla sağlık malzemesi temin edilmiş, doktor ve hemşireler görevlendirilmiştir.
- **I. Dünya Savaşı'nda (1914-1918)** Dernek, Doğu cephesi, Çanakkale ve Süveyş cephelerinde kurduğu hastaneler ile binlerce yaralı askeri tedavi etmiştir. Muhtaç halka yardım dağıtmıştır.
- **Kurtuluş Savaşı (1919-1923)** döneminde Hilal-i Ahmerin faaliyetleri en ileri noktaya ulaşmıştır. Burdur, Eşme, Geyve, Dinar, Eskişehir, Ankara, Isparta, Konya, Balıkesir ve Adapazarı'nda açtığı hastaneler ile yaralı askerlerin tedavisini gerçekleştirmiştir.

TÜRK KIZILAY TARİHÇESİ

1925 Özel Hemşirelik Okulu: Ülkemizde ilk Özel Hemşirelik Okulu 1925 yılında Kızılay tarafından açılmıştır.

1926 Afyon Mineralli Su: Katılımcılara “Kızılayın mineralli suyunu biliyor musunuz?” diye sorulur. Alınan cevapların ardından şu bilgi verilir. Afyonkarahisar’da bulunan mineralli su fabrikasının işletme hakkı Mustafa Kemal Atatürk tarafından 1926 yılında Kızılaya verildi ve fabrika halen Kızılay tarafından işletilmektedir.

1929 Kızılay Ambleminin Tanınması: İlk kez 1877-1878 tarihinde Osmanlı-Rus Savaşı sırasında kullanılan hilal amblemi, Dr. Besim Ömer Paşa’nın girişimiyle 1929 yılında dünya devletleri tarafından tanınmıştır.

1935’te Hilali-i Ahmer’e Atatürk tarafından “Türkiye Kızılay Cemiyeti” adı verilmiştir.

1947 yılında “Türkiye Kızılay Derneği” bugünkü adını almıştır.

TÜRK KIZILAY ŞUBE VE TEMSİLCİLİKLERİ

- Türk Kızılay, yurt genelinde **200'ün üzerinde şubesi** ile ihtiyaç sahiplerine en hızlı şekilde ulaşmaktadır.
- **www.kizilay.org.tr** adresinden şube ve temsilcilik bilgilerine ulaşabilirsiniz.

TÜRK KIZILAY FAALİYETLERİ

Doğru Bilinen Yanlışlar

Türk Kızılay, sadece kan alınıp verilen ve depremlerde çadır kuran bir kurum değildir.

Türk Kızılay,

Afet, acil ve kriz dönemlerinde beslenme hizmeti verir.

- Çadır tedarik eder.
- Bakım hizmetleri verir.
- Tekerlekli sandalye verir.
- Yeni doğan bebeklerin ve yeni doğum yapmış annelerin ilk ihtiyaçlarını giderir.
- Göçmenlere barınma ve beslenme hizmeti sunar.
- Türk Kızılay sadece Türkiye’de değil, dünyanın neresinde olursa olsun ihtiyaç sahibi kim varsa onun yanında olur.

ÖNEMLİ UYARI

“Aranızda Kızılay gönüllüsü olan var mı? “ sorusu sorulur, ardından katılımcılara Türk Kızılay gönüllüsü olmanın önemi açıklanır.

Neden Türk Kızılay gönüllüsü olmalıyız?

İnsanlığa yardım amacıyla kurulan Türk Kızılay 1868 yılından bu yana ihtiyaç sahiplerinin yanında olmaktadır. Kızılay her zaman en zor zamanlarında insanların yanında olmuştur.Hem de hiçbir karşılık beklemeden...

Peki sizce Kızılay, faaliyetlerine nasıl kaynak sağlar? Kızılay, bağışlarla faaliyetlerini yürüten bir kurumdur, devletten destek almaz. En büyük destekçileri bağışçıları ve gönüllüleridir. Yapmış olduğu yardımları çalışanları ve gönüllüleri aracılığıyla Türkiye'nin dört bir yanında bulunan ihtiyaç sahiplerine ulaştırır. Bu yüzden Kızılaya destek olmak için Kızılay gönüllüsü olmak önemlidir.

Nasıl Gönüllü Oluruz?

Türk Kızılaya gönüllü olmak için bulunduğunuz yerleşim birimindeki Kızılay şubelerine, Genç Kızılay Teşkilatlarına ve üniversitelerde bulunan üniversite kulüplerine (Ünikulüp) başvurabilirsiniz.

Kızılayın gençlere yönelik yaptığı çalışmalar şu şekildedir:

- **Genç Kızılay Üniversite ve Şube Toplulukları:** Gençlik Kolları, Üniversite Kulüpleri-Toplulukları aracılığıyla gençlerle faaliyetler düzenlemektedir.
- **Okullarda Kızılaycılık Çalışmaları:** Okullarda Kızılaycılık kültürünü yaygınlaştırma çalışmaları gerçekleştirilmekte, okullara materyal destekleri sağlanmakta, yıl boyu Kızılaycılık eğitimleri verilmektedir.

Gençlik Kampları: Türkiye genelinde çocuk ve gençlerin Kızılay'ı tanımaları ve farklı etkinliklerde bulunmaları amacıyla açılmaktadır. Kızılay kamplarından yaş ve cinsiyete göre oluşturulan devrelerde 11-18 yaş aralığında gençlerimiz ücretsiz olarak yararlanmaktadır. Kamplarda halk oyunları, görsel sanatlar, sportif faaliyetler, müzik ve drama gibi etkinlikler yapılmaktadır.

Kamplara başvurmak için genckizilay.org.tr adresine başvurabilirsiniz.

KAN HİZMETLERİ

1957 yılında Ankara ve İstanbul'daki ilk kan merkezlerini kuran Kızılay, günümüzde de ülkemizin kan gereksiniminin büyük bir bölümünü karşılamaktadır.

NEDEN KAN BAĞIŞI?

Kan, kaynağı insan olan ve elde edilmesi için başka alternatifi olmayan bir tedavi aracıdır.

KİMLER KAN BAĞIŞI YAPABİLİR?

Ağırlığı 50 kg'ın üzerinde, 18-65 yaşları arasındaki sağlıklı her birey 3 ay ara ile yılda 4 kez kan bağışlayabilir. Kan vermek isteyen bağışçılar Türk Kızılay Kan Bağış Merkezi, Kan Alma Birimlerine giderek kan bağışında bulunabilir.

Kan Bağışı Ne Kadar Sürer?

Bütün işlemler ortalama 30-35 dakikanızı alacaktır.

NE DERSİNİZ; BİR HAYAT KURTARMAK İÇİN BU SÜREYİ GÖZDEN ÇIKARMAYA DEĞMEZ Mİ?

Daha fazla bilgi için www.kanver.org sitesinden detaylı bilgi alabilirsiniz.

BAĞIŞ YÖNTEMLERİ

Kızılay'a bağış yapma yöntemleri şu şekildedir:

- Bankalarda bulunan Türk Kızılay bağış tahsilât sistemi ve bağış hesaplarından (banka hesap numaraları),
- Türk Kızılay internet sitesi üzerinden kredi kartı kullanarak elektronik işlemle,
- 168 Türk Kızılay ücretsiz danışma ve bağış hattından,
- Tüm PTT İşlem Merkezlerinin 2868 numaralı Türk Kızılay Posta Çeki hesabından,
- Ülke genelindeki tüm Kızılay şubelerinden bağış yapabilirsiniz (Şube adreslerimize internet sayfamızdan ulaşabilirsiniz).